

[Arentoft]

somme læser vil altså savne Vesttyskland. Jeg er helt klar over, at det er noget, der kan ske, men jeg synes, det var dejligt lige at få lov til at komme med den lille bemærkning.

Og så en anden ting. Jeg tror nok, hr. Pelle Voigt kender så meget til traktater og har set eksempler på det herinde så mange gange, at han ved, hvor pinligt nøjagtige og udpenslede de er. Derfor var det ikke drilleri fra min side, da jeg spurgte, hvorledes man definerer en u-båd. Med den definition, hr. Pelle Voigt rystede ud af ærmet på stedet – jeg vil indrømme, at det ikke er let af definere en u-båd på stående fod – er en dykkerklokke så også en u-båd?

Pelle Voigt (SF):

Jeg skal takke hr. Arentoft for hans konstruktive bidrag til at få rettet den fejl, der findes i teksten til beslutningsforslaget, og sige, at efter den definition, jeg gav, er en dykkerklokke ikke en u-båd. Jeg vil i øvrigt henvise hr. Arentoft, hvis han er interesseret i spørgsmålet om definition af u-både, til de traktatforhandlinger, der foregik i 1930'erne bl.a. på forslag fra England og USA om et totalt forbud mod u-båds våbne, hvori der findes en række udmærkede forslag til definitioner, som man kunne tage ind i forhandlinger af denne art.

Så skal jeg besvare nogle af de spørgsmål – forhåbentlig dem alle – udenrigsministeren stillede mig.

Udenrigsministeren spørger: hvad skulle tilskynde en række lande – jeg går ud fra, at udenrigsministeren her tænker på de lande, hvis u-både ikke selv befinder sig i Østersøen i forvejen – til at fraskrive sig retten til at sejle u-både ind i Østersøen? Ja men det skulle da ønsket om øget afspænding. Det skulle da en forståelse for, at tilstedeværelsen af u-både i Østersøen er en spændingsskabende faktor, og det skulle naturligvis også det, at der er tale om en gensidig aftale, hvor der fra Sovjetunionens side og fra Warszawa-pagtens side i givet fald skulle fjernes over 50 u-både i modsætning til et langt lavere antal vestlige u-både, selv når vi, som hr. Arentoft har været inde på, naturligvis medregner de vesttyske u-både, hvoraf kun nogle opererer i Østersøområdet.

Der ville altså være flere argumenter. Der ville være et afspændingsargument, og der

ville være det helt konkrete argument, at Sovjetunionen ved at gå ind i en sådan traktat ville lægge langt flere u-både op, end man ville gøre fra vestlig side. Her kan man endda medregne, hvis man ønsker det, som en tredje faktor det neutrale Sveriges u-bådsflåde. Russerne ville stadig væk, hvis man indgik på en sådan traktat, opgive flere u-både end de andre lande tilsammen. Det burde kunne tilskynde, ville jeg mene.

Udenrigsministeren taler om det vældige verifikationsapparat, der skal sættes op, og spørger, hvem der skal betjene det. Dette understyr findes i forvejen i vid udstrækning i Danmark, i Sverige og hos alle de øvrige Østersømagter, så det er vel ikke noget stort problem.

Det, der vil være problemet i forbindelse med indgåelsen af en traktat, er, hvorledes man formidler oplysninger om, hvorvidt zonen er blevet krænket og under hvilke former, og om det, som hr. Sønderby var inde på det, kræver fremmede tropper på dansk jord. Det tror jeg overhovedet ikke. Hvorfor skulle det dog det? Man kunne overlade det til en nøjere udformning af en aftale, ligesom man gør med alle andre former for verifikation, om man ville synes, det var så vigtigt, at man skulle have repræsentanter for alle lande til stede på sit område eller ej, i forhold til, hvilken tillid man havde til hinanden i denne situation.

Udenrigsministeren spørger mig så: hvad med balancen mellem de 300 atomvåben på overfladeskibe og de 18 missiler? Jeg vil først og fremmest sige, at der jo findes atomvåben også på andre u-både end Golf-u-bådene, så vidt os bekendt.

I spørgsmålet om at fjerne de øvrige atomvåben fra overfladeskibene vil jeg sige, at det naturligvis, som andre ordførere har været inde på det, er et spørgsmål om at realisere Norden som atomvåbenfri zone, et forslag, som i øvrigt kan afvises med stort set de samme argumenter, som udenrigsministeren heroppefra er kommet med imod SFs forslag.

At der her er tale om en selvpålagt begrænsning af nogle rettigheder fra en række landes side for at skabe afspænding, kan jeg ikke se er et udtryk for falsk sikkerhed, tværtimod. Det er udtryk for virkelig sikkerhed og for afspænding, hvis en række lande er i stand til at nå frem til en aftale om så-